

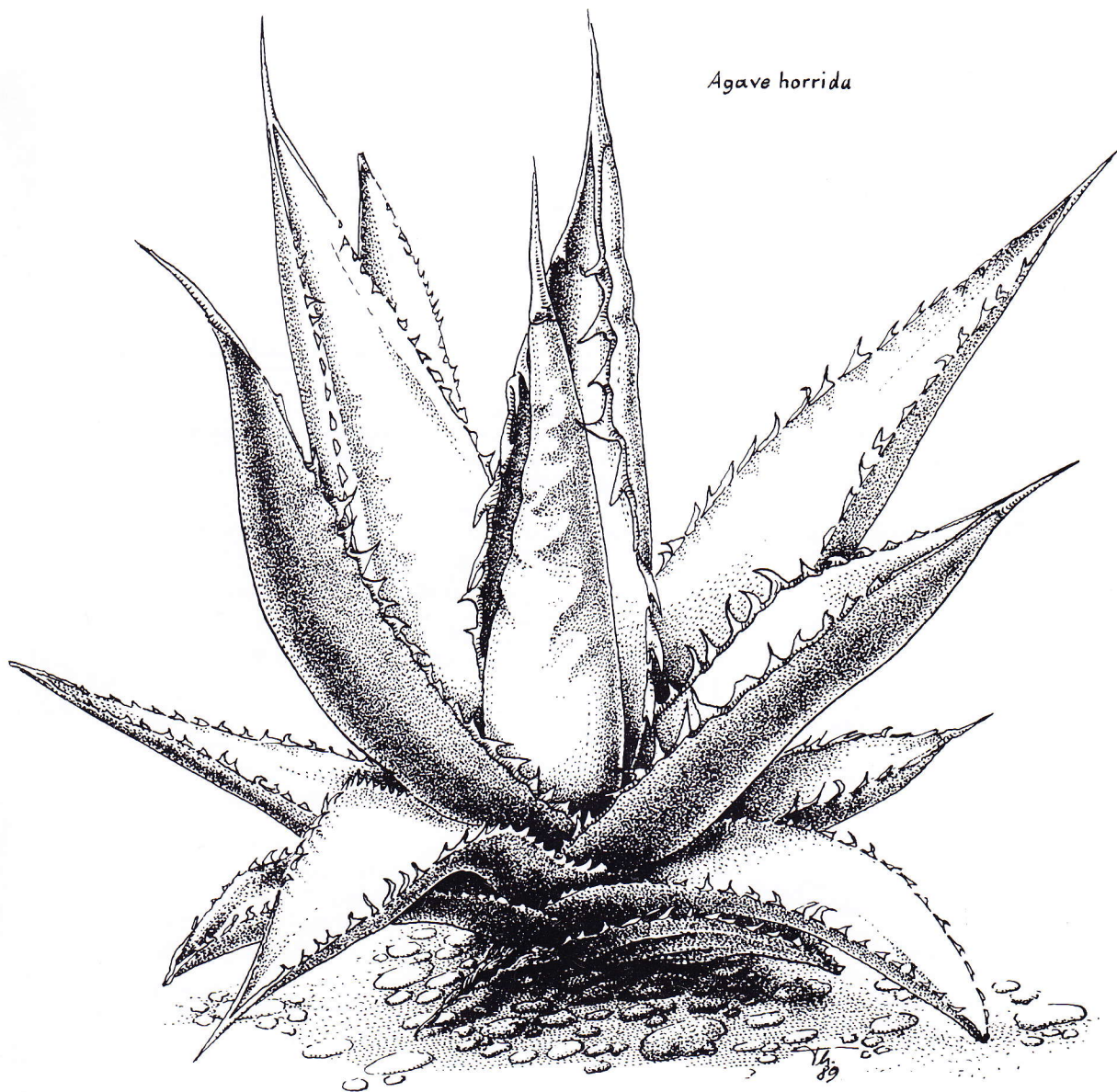
KAKTUS

1990

ÅRG. 25

NR. 2 - APRIL

Agave horrida

KAKTUS udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Hanna E. Hansen, Limfjordsvej 1, DK-2720 Vanløse, tlf.: 31 34 61 31
Tryk: Hagsholm Bogtryk & Offset, Hammershøj, 8830 Tjele

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 120 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre. Giro-nr. 657 87 13 - About membership apply to mr. Otto Forum Sørensen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 5. november

Annoncepris: 1/4 side 200 Dkr. - Preise für Anzeigen: 1/4 Seite 200 Dkr. - Price for ads.: 1/4 page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, tlf. 31 51 66 06.

Næstformand: Kjell-Erik Nilsson, Axel Danielssons Väg 306, S-215 82 Malmö, tlf. 040-13 99 44.

Ekstern sekretær: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, DK-8830 Tjele, tlf. 86 69 93 41.

Intern sekretær: Jytte Thybo, Oustrup Fiskeri, Ørre, DK-7400 Herning, tlf. 97 13 61 69.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre, tlf. 42 94 61 74.

Bestyrer af diateket: Esther Genker, Tranumparken 1-6-2, 2660 Brøndby Strand, tlf. 42 54 22 41.

Bibliotekar: Jørgen Mortensen, Bredevej 42, DK-6000 Kolding, tlf. 75 53 41 27

Redaktionsmedlemmer:

Helmut Broogh, Am Beisenkamp 78, Wattenscheid, D-4630 Bochum 6.

Mats Nilsson, Torsvedsvägen 12, S-632 39 Eskilstuna.

Ulf Eliasson, Nämndemansvägen 1, S-430 91 Hönö.

Georg A. Sydow, Etonvej 16, DK-2300 København S.

»Meddelelser«:

- Sendes til den eksterne sekretær, Bjarne Kjempff.

Bibliotekar:

Jørgen Mortensen, Bredevej 42, DK-6000 Kolding, tlf. 75 53 41 27.

Laseric Arne, Sjøgården 1628, S-52 0 43 Åsarp, Postgiro: 473 87 16-2

Æresmedlemmer:

Otto Forum Sørensen og Helmut Broogh.

Forsiden viser: *Agave horrida* tegnet af H. J. Thorwarth, en ny »medarbejder«, introduceret af Helmut Broogh.

Skandinavere inviteres til medlemsskab i

INTERNOTO

Norbert Gerloff fra Ludwigsburg i Vesttyskland har sendt os følgende indlæg om *Notocactus* og dyrkning af disse i Europa:

For 10 år siden oprettede venner af J. Neduchal og S. Theunissen en forening, som de kaldte INTERNOTO. Formålet med foreningen var at propagandere for alt, hvad der havde med *Notocactus* at gøre. Dengang var der 40 liebhavere af disse planter fordelt over 10 lande. Idag er medlemstallet på 275 fordelt over 24 lande, men desværre ingen medlemmer i Skandinavien.

Det er grunden til at jeg i det følgende vil præsentere slægten *Notocactus* i ord og billeder. Skulle dette vække Deres interesse, da bliv medlem af INTERNOTO. Vort tidsskrift udkommer kvartårligt og hvert år får medlemmerne frø- og planteliste tilsendt.

I. Slægten *Notocactus*

Til slægten *Notocactus* regner vi planter, som gror i Uruguay, provinser som grænser op til Argentina, Sydparaguay og Sydbrasilien og er iflg. BUXBAUM delt op i grupperne:

Notocactus

Neonotocactus

Malacocarpus

Brasilicactus

Eriocactus

I det følgende vil jeg præsentere de smukkeste og nemmeste arter af disse familier.

I Mellemuropa, dvs. hovedsaglig i Holland, Øst- og Vesttyskland samt i Tjekoslovakiet, dyrkes *Notocactus* såvel under glas som i vinduskarm eller i haven (om sommeren).

En mørk og kølig overvintring er ikke af vejen.

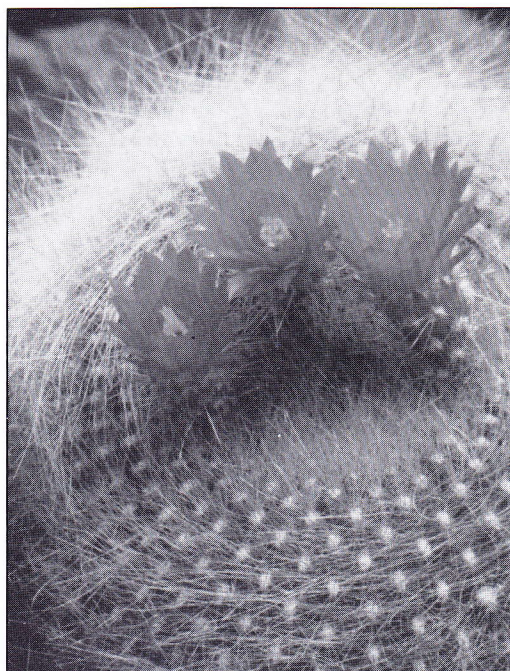
I overgangen fra hvile til vegetationstiden kan det være nyttigt at beskytte planterne med papir i de første dages brændende sol.

Om vinteren kan *Notocactus* klare sig med ca. 5 - 10 grader C. Arter, som kommer fra Argentina og de, som vokser i bjergene, kan endda tåle frost for nogle timer, hvis de er holdt helt tørre.

Da *Notocactus* ikke bryder sig om voldsom varme om sommeren - vi må nogle gange tage dem ud af drivhuset og stille dem i det fri - må de være velegnede til skandinaviske forhold.

II. *Brasilicactus*- og *Eriocactus*slægternes bjergboere

Først blev *Notocactus graessneri* beskrevet. Det er en

Notocactus graessneri

hvid til gulgrøn eller brungul kugle på ca. 10 cm. i diameter med grønne skrå blomster. Da den gror på klippevægge nord for Porte Alegre i Apparadoas da Serra, må den tåle megen dug og natlig kølighed. Der er også former med længere midtertorne (var. *stellatus*) og med gule blomster (var. *flaviflorus*) samt med ganske korte torne (var. *microdaysis*).

Den af udseende næsten identiske *Notocactus baselbergii* har oftest røde blomster. Men da der også af denne findes mange afvigende former, betragter nogle kendere de to beskrevne arter som former af een art. Også på findestedet er der gulblomstrende planter.

Efter min mening skal *Brasilicactus* ikke podes. De blomster som de sidste i efteråret eller som de første om foråret. Desværre er de modtagelige for rødt spind.

Fortsættes side 28

III. Slægten *Eriocactus*

Disse søjleagtige bjergboere forekommer ikke kun sammen med *Brasilicactus* i Apparadoas, men også på bjersiderne i Paraguay og nord for Santa Maria midt i forbundsstaten Rio Grande da Sul.

Da disse søjler ville være meget uskønne som podede, må man vente i 10 år på blomstringen. Blomsterne er som oftest lysegule med hvidt støvfang, men til gengæld større og længere åbne, end hos de fleste andre *Notocactus*.

I næsten enhver samling kan man finde *Notocactus leninghausii*, som vokser i området af Arroio da Seca og Montenegro. Med tiden findes der næsten meterhøje, guldgrønne søjlegrupper. Som ved alle *Eriocactus* er toppen skæv - i hjemlandet vendt mod nord. Hvilket vil sige, at hos os på den nordlige halvkugle skulle toppen vende mod syd efter lyset.

Notocactus schumannianus kommer fra Paraguay. Er en tykkere søjle med kraftigere torne, som varierer

Notocactus haselbergii

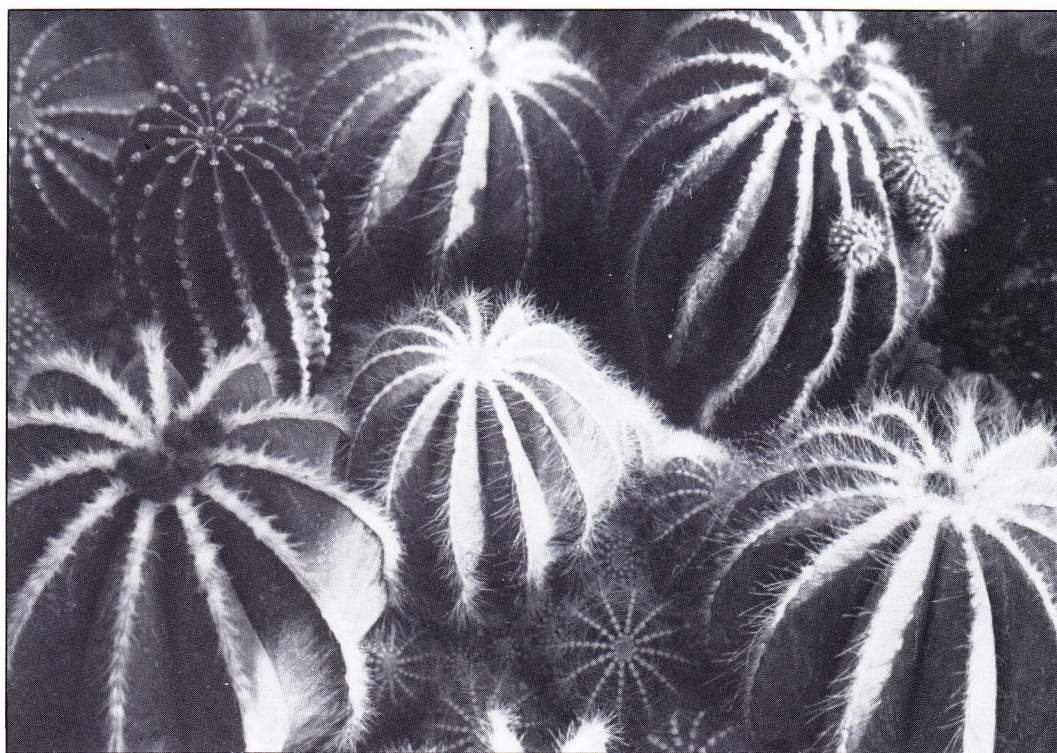
Norocactus (Eriocactus) nigrispinus på naturlig vokseplads Foto: H. Swoboda.

Notocactus nigrispinus HU 306

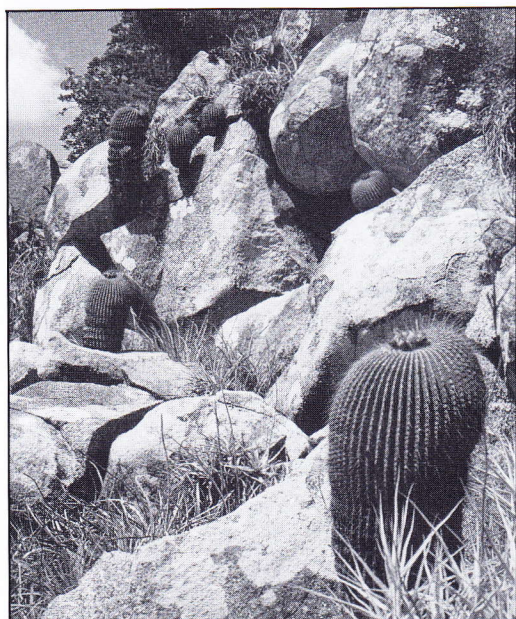
Notocacatus schmannianus

Notocactus magnificus

Notocactus warasii (RITTER) HEWITT et DONALD Oster. CH 6648 Olibasio.

Nogle arter af *Notocactus* vokser bogstavlig talt på klippegrund.

fra gule til sortbrune. *Notocactus grossei* må vel være et synonym herfor. Også den af Ritter beskrevne *Eriocactus ampliocostatus* forekommer mig at være en lys form af *Notocactus schumannianus*. Disse planter vokser først som kugler og bliver siden søjleagtige. De holder af meget lys.

Notocactus nigripinus fra Cerra Aca-hay i Paraguay har blot mørkere torne.

Notocactus magnificus er også uden blomster en smuk plante med sine ribber og de i række siddende torne, som varierer fra hvide til næsten sorte. Disse kompakte *Eriocactus* vokser på de stejle bredder af Rio Toropi. *Notocactus claviseus* vokser på samme måde hængende på klipperne i en dal 80 km derfra. Den findes med lyse så vel som brune torne. Desværre blomstrer *Eriocactus* først det andet år. Også *Notocactus warasii*, der næsten altid har 16 ribber, hører til denne gruppe.

De fleste planter i denne gruppe er selvsterile. Man må altså have 2 blomstrende planter til bestøvning for at få frø. Frøformering og dyrkning er uden vanskeligheder.

INTERNOTO e. V.

Norbert Gerloff

Mausserstrasse 17

D 7140 LUDWIGSBURG

(Fortsættes)

CAUDEXPANTER

Fortsat fra nr. 1 1990

Fig. 17: *Adenia glauca* (Bot. have)

Passifloraceae

*Adenia**

Denne familie omfatter, som man jo nok kan se af det latinske navn, også den velkendte stueplante passionsblomst (*Passiflora*).

Adenia som vi her skal beskæftige os med, er en ret stor slægt med omkring 100 arter, hvoraf ca. 20 er sukkulenter (caudiciformer).

Det er især to arter som har interesse, idet de øvrige meget sjældent ses udbudt til salg på plante- eller frøsteder: nemlig *Adenia glauca* (fig. 17 og 18) og *A. fruticosa*. Den væsentligste forskel på de to arter ligger i formen på caudexet, idet *A. glauca* har et mere eller mindre kugleformet caudex med grenene placeret ovenpå (Type 11), hvorimod *A. fruticosa* har et

kegleformet caudex (Type 13). Grenene, der dør mere eller mindre bort i hvileperioden, har blade med 5 afsnit (femfingrede) og er desuden forsynet med slyngtråde. Begge arter er nemme at dyrke fra frø, og opnår relativt hurtigt en pæn størrelse - 4-5 cm i diameter på cirka lige så mange år (spiringsprocenten kan dog svinge en del).

Skulle man være heldig at støde på andre arter inden for slægten, kan følgende varmt anbefales: *A. aculeata*, *A. ballyi*, *A. globosa*, *A. pechuelii* og *A. spinosa*.

Pedaliaceae

*Pterodiscus**, *Sesamothamnus**, *Uncarina*

Pterodiscus er en lille slægt med ca. 10 arter, der alle forekommer i Afrika. Det er alle caudiciforme planter (Type 6, fig. 20), og de har desuden det fortrin, at blomsterne er relativt store og findes i flere forskellige farver. Frugten, der nogen gange kan udvikles i

* Henviser til skema: Oversigt over hovedtyperne, KAKTUS nr. 3, 1989 s. 53.

Fig. 18: *Adenia glauca* (ung plante, Bot. have)

kultur er 4-vinget og ret stor.

De mest almindeligt forekommende i samlinger er nok *Pterodiscus speciosus* med en lys purpurrød blomst, og *P. aurantiacus*, der har en brunligt orange blomst.

De kan godt være lidt vanskelige at holde - især er disse planter meget modtagelige for rødt spind, og ifølge nogle forfattere (G. Rowley) holder de kun nogle få år i kultur. Formering ved frø.

Sesamothamnus stammer ligeledes fra Afrika, og omfatter omkring 7 arter. Planten har et stort caudex, hvorfra talrige tykke grene stikker op (Type 15). Blomsten minder en del om *Pterodiscus* men er forsynet med en lang spore, hvilket tyder på sommerfuglebestøvning. Det er nok kun sandsynligt, at man vil støde på *Sesamothamnus lugardii* (fig. 21), men den optræder til gengæld ret ofte på frølisterne (bla. på den fra NKS i år).

Formering ved frø; spireprocenten er vist ret svingende, men kommer de endelig op, er de efter vores mening nemmere end *Pterodiscus* - man skal dog ikke vente at kunne opnå planter af samme størrelse som i naturen (1/2-1 m i diameter på caudex).

Phytolaccaceae

*Phytolacca**

Kun *Phytolacca dioica* regnes for sukkulent - det er i naturen et træ med en fortrykket basisvækst (Type 13) og kan blive 8-10 m højt. Planten stammer fra Sydamerika, men er almindeligt plantet som vejtræ i Sydeuropa.

Som pottaplante kan man naturligvis ikke forvente størrelser i denne kategori, men potter man om, kan

man sandsynligvis opnå en anelig størrelse da planten er meget hurtigtvoksende (både i højde og bredde), og desuden ikke så plaget af utøj - måske bortset fra en tendens til rødt spind. Da planten er så hurtigtvoksende vil det ofte være en god idé at skære den ned - gerne kraftigt, da den udmærket tåler det (fig. 22).

Formering ved frø.

Piperaceae

*Peperomia**

Peperomia er en meget stor slægt med over 1000 arter, og med hovedudbredelse i Sydamerika. Alle arter har mere eller mindre sukkulente blade. Nogle få af disse arter har et underjordisk caudex (Type 1,7) der kan hæves over jorden i kultur, dog må det bemærkes, at det her drejer sig om de små forhold, da ingen af disse planter har et caudex, der måler mere end 3-4 cm i diameter. I øvrigt kan det nævnes, at der i den senere tid er beskrevet flere nye *Peperomia*-arter med caudex.

En artikel om slægten skrevet af Jørgen Damgaard findes i KAKTUS 1984 nr. 3 s. 54

Formering ved frø.

Portulacaceae

*Anacampseros**, *Ceraria**, *Talinum**

Anacampseros er en mindre slægt (ca. 60 arter) af afrikanske bladsukkulenter, med en enkelt aflægger i Australien. En 10-15 stykker af disse er forsynet med et caudex, men det er nok kun *Anacampseros alstonii*,

Fig. 19: *Adenia globosa* (yngre plante)

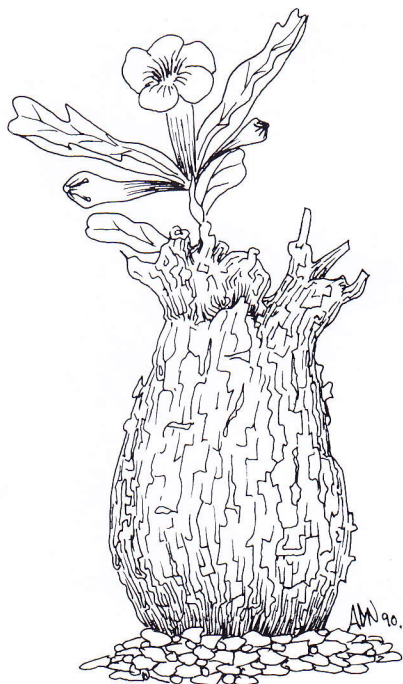

Fig. 20: *Pterodiscus luridus*.

der er sandsynlighed for at støde på, og selv denne ses sjældent. *A. alstonii* har et caudex med flad top (Type 4), op til 5 cm eller mere i diameter. Oven på dette caudex er et stort antal grene med små skælformede blade, grenene er kun ca. 2 mm i diameter, så der kan på et stort caudex være op til 300 af dem. Til gengæld er blomsterne af mere normal størrelse - 3 cm i diameter - hvilket får dem til at se ud som kæmper. Frøformering.

Ceraria er en meget lille slægt med en 5-6 arter fra Syd- og Sydvestafrika. Af interesse for caudexdyrkere er *Ceraria namaquensis* og *C. pygmaea*, idet det dog må nævnes at begge er planter, man ikke støder på hver dag.

C. namaquensis er en lille busk med tykke kødede grene, der er besat med blade i lodrette rækker - bladene er meget små og sukkulente (Type 15). På grund af sin vækstform er denne art mest egnet til bonzaidyrkning. *C. pygmaea* er som navnet antyder en meget lille plante, der aldrig bliver mere end nogle få cm høj. Caudexet bliver højst omkring 10 cm i diameter, og oversiden korte grene besat med små højsukkulente blade (Type 6).

Formering ved frø eller stiklinger - stiklinger giver dog ikke caudex hos *C. pygmaea*.

Talinum er en mellemstor tropisk slægt hvoraf kun nogle få arter har interesse for caudex-fans.

Først og fremmest er det arterne *Talinum panicula-*

tum og *T. caffrum*, der fortjener omtale her. Disse arter er meget almindelige blandt samlere, og de ses ofte på frølisterne. Begge har et caudex, hvorfra udgår ret tynde grene med sukkulente blade (Type 1). Blomsterne er ret små og sidder spredt i ret store blomsterstande - de er lyserøde hos *T. paniculatum* og gule hos *T. caffrum*.

Formeringen er fra frø, og den videre dyrkning volder absolut ingen problemer - faktisk kan planten optræde som »ukrudt« idet de små frø nemt spredes til andre potter og spirer der.

Rubiaceae

*Hydnophytum**, *Myrmecodia**

Hydnophytum og *Myrmecodia* er begge mindre slægter (henholdsvis omkring 70 og 30 arter), med en udbredelse der strækker sig fra det sydøstlige Asien til Australien.

I begge slægter findes planter, der kan betegnes som caudiciformer - det er dog ikke alle, der regner disse planter for sukkulenter (og dermed måske caudiciformer), idet den opsvulmede basis der er karakteristisk for dem, er mere eller mindre hul og forsynet med gange, der fungerer som opholdssted for træboende myrer (Type 13). Dette er også nogle af de mere sjældne sete planter, blandt hvilke det nok er mest sandsynligt at støde på *Myrmecodia echinata*.

Frøformering.

Vitaceae

*Cissus**, *Cyphostemma**

Denne familie er trods sin lille størrelse vigtig - den

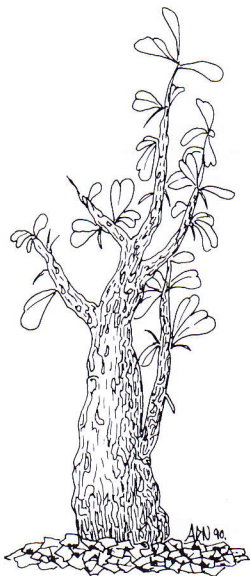

Fig. 21: *Sesamothamnus lugardii* (ung plante).

omfatter for eksempel vinplanten og flere have- og stueplanter.

Cissus er en meget stor slægt (omkring 350 arter) af tropiske klatreplanter, hvoraf nogle få har fortykket basis i stil med nogle *Adenia* (Type 11). Af disse vil vi her kun omtale *Cissus tuberosa*, idet det er den langt almindeligste. Det er en slyngplante med en mere eller mindre uformeligt opsvulmet basis. På grenene forekommer der med jævne mellemrum opsvulmninger på stængelen og der dannes lufrødder - hvis disse opsvulmninger og rødder kommer i kontakt med jorden, vil det mellemliggende stængelstykke ofte dø bort, og vi har fået en ny plante. I visse tilfælde kan planten altså på grund af denne formeringsmåde optræde som ukrudt i drivhuset (hvis den får lov at vokse, som den vil). Dette kan naturligvis også udnyttes, når man selv vil opformere planten, idet man så blot skærer passende stængelstykker af (med lufrødder) og planter dem i potter. Hvis man vil opnå et større caudex og en pænere plante, er det nok en god idé at skære den ned med jævne mellemrum.

Formering ved stiklinger som nævnt ovenfor.

Cyphostemma er en lille slægt, der på grund af sin vækstform er skilt ud fra *Cissus*-slægten - det er nemlig alle caudiciforme planter uden slyngende skud. Det er ikke alle botanikere der accepterer denne opdeling, så man vil ofte se planterne i nedenstående afsnit omtalt som hørende til slægten *Cissus*.

Cyphostemma er planter med et opsvulmet og mere eller mindre grenet caudex (Type 6, 13, 15) med afskallende papiragtig bark, bladene er enkelte til 5-7 delte, store og kødede.

Alle planter inden for denne slægt er en lækkerbissen for en caudex-fan, så skal nogen anbefales bliver det dem der er lettest at få fat i: *Cyphostemma bainesii* (fig. 23) og *C. juttae*. Disse to er nemme planter, der, når man blot er forsigtig med overvanding, skulde kunne fornøje sin ejer i mange år. Det er sjældent, at de grener sig i kultur.

De øvrige arter inden for slægten er alle temmelig svære at få fat i, og nogen at dem er desuden ret vanskelige: her kan vi blandt andet anbefale *C. curroii* og *C. utor* (fig. 24).

Formering ved frø (stiklinger kan også lade sig gøre, men planterne vil i kultur sjældent have ret mange grene - ofte ingen - så det vil være synd at skære i dem).

Dette var så gennemgangen af familier indeholdende caudexplanter. Skulle nogen være interesseret i at læse mere om emnet, bringer vi her et lille udvalg af bøger, som skulle være til at få fat i.

På dansk er det meget begrænset, hvad vi kan anbefale - godt nok er der skrevet en enkelt bog, der kun omhandler sukkulenter (*J. Nilas Jensen: Sukkulen-*

Fig. 22: *Phytolacca dioica*

ter), men den omtaler ikke en eneste caudexplante, og desuden er den vist nok udsolgt fra forlaget. For nogle få år siden udkom dog *J. Riha* og *R. Subik: Den Store Bog om Kaktus og andre Sukkulenter* oversat fra engelsk af Anne Majgaard, hvori der findes adskillige glimrende billeder af caudexplanter i afsnittet om andre sukkulenter.

Drejer det sig om andre sprog, er man godt dækket ind, hvis man kan engelsk eller tysk, men da vores tyskkundskaber er ret begrænsede, og da næsten alle tysksprogede bøger, der dækker dette emne findes oversat til engelsk, vil vi her stort set kun omtale bøger på engelsk. »Bibelen« for caudex-fans er *Caudiciform and Pachycaul Succulents* af Gordon Rowley, der udkom i 1987 - det er den eneste bog, der udelukkende handler om caudexplanter, og den er alle pengene værd. Den er fyldt med meget flotte farvebilleder, og teksten er absolut heller ikke kedelig - i øvrigt er bogen flere gange anbefalet af Peter Brandt Pedersen i »Meddelelser« i Kaktus, og han er også i stand til at skaffe bogen, hvis man skulle være interesseret. Lige så uundværlig for en caudexsamler er *Herman Jacobsens Lexicon of Succulent Plants* (oversat fra tysk), som i kort form omtaler en stor del af de sukkulenter, fraset kaktus, der var beskrevet inden udgivelsestidspunktet (1977). Der findes nyere udgaver på tysk med Farvebilleder, men så vidt vi ved med den samme tekst.

Endnu en anbefalelsesværdig bog er *The Wonderful World of Succulents* af Werner Raub (oversat fra Tysk) - kun en mindre del af billederne er i farver,

Fig. 23: *Cyphostemma bainesii*
(Bot. have) Syn. *C. seitziana*

men som altid, når det drejer sig om Werner Rauh er det billeder i topkvalitet, så bogen er, trods sin høje pris, absolut pengene værd.

Vil man yderligere specialisere sig, og måske begrænse sig til en enkelt slægt, kan *Euphorbia* - slægten som tidligere byde på mange interessante planter, men den kan også byde på et imponerende tidsskrift: *Euphorbia Journal*, et tidsskrift (i bogform) som medtager stort set alle sukkulente euphorbiaer - altså også caudexplanterne. Der er nu udkommet 6 numre fyldt med farvebilleder af meget høj kvalitet, og de kan absolut anbefales, hvad Peter Brandt også har gjort flere gange i »Meddelelser«. Skal vi nævne en enkelt »billedbog« på et andet sprog en engelsk bliver det »Colour Encyclopaedia of Succulents« udgivet af det japanske sukkulentelskab. Teksten i denne bog er på japansk, men det betyder ikke så meget, da billedmaterialet er meget stort (også mange caudexplanter), og da alle billederne er forsynet med latinsk navn - desværre er vi ikke helt sikre på, om bogen endnu kan skaffes.

Der findes naturligvis adskilligt flere bøger, som også medtager caudexplanter, end ovenstående, men vi synes, at de vigtigste (efter vor mening) er nævnt ovenfor, og et sted skal vi jo stoppe.

Hvis man ønsker på egen hånd at bestille bøger fra

udlandet kan vi anbefale Whitestone Gardens, der har et meget stort udvalg af kaktus- og sukkulentbøger (over 200 titler) - adressen findes i Kaktus.

Der er ikke alle kaktus der stikker, omvendt er der mange forskellige planter der stikker, som ikke er kaktus.

Med dette 4. og sidste afsnit af vor serie omhandlende caudexplanter vil vi takke af. Vi håber samtidig, at vores gennemgang af de mange planteslægter, hvor caudiciformer permanent eller midlertidigt (bonsai-behandling) forekommer, har kunnet inspirere en og anden.

De frølister vi har refereret til i afsnittene har været fra:

Frølisten i Kaktus, G. Köhres og K. Uhlig.

Ønskes færdige planter i lille eller stor størrelse, kan vi varmt anbefale indkøbsturen, da der her er rig lejlighed til at se og erhverve et stort antal af de planter, vi har omtalt - se annonceringen i Kaktus.

Med venlig hilsen
Allan D Nielsen og Per Rønkel

Fig. 24: *Cyphostemma uter* (Bot. have)

Conophytum stephanii, Schwantes

Det er en lidt forslidt kliché, men *Conophytum stephanii* er en af ædelstenene blandt *Conophytum*. Det er en plante, som mange også ikke mesembryantelskere gerne vil dyrke. Det hænger sammen med, at den ikke ligner ret meget andet. De små hoveder, der er meget hårede/lådne, bevarer hårpragten i Europa, hvilket ikke gælder for alle andre hårede, desværre. Dette hænger muligvis sammen med, at planten i sig selv har så meget hår, at den stadig efter »hårfald« er meget håret. Det gælder også selvom den holdes rigeligt med vand og måske endda med underskud af lys. Den er stadig smukt håret.

C. stephanii vokser i området Augrabies nær Port Nolloth. Den findes normalt kun voksende i skyggede områder. Dette forklarer muligvis, hvorfor den, selv i Europa, beholder sit karakteristiske udseende. Hårene, da den vokser beskyttet mod stærk sol, tjener formodentlig til at optage fugtighed fra havtågerne, der driver ind fra Atlanterhavet ca. 25 km borte!

Den hører til de natblomstrende *Conophytum*, og blomsten er lille og uanseelig og normalt hvid, men kan dog også findes i rødlig, orange og gullige farver. Herman Jacobsen angiver Kinderle i sit leksikon, som lokaliteten for *C. stephanii*. Dette er næsten 80 km fra Augrabies. Dette forklarer variationerne.

(Det kan lyde lidt trivielt med geografiske navne, med det er væsentligt at tilføje på etiketten, idet geografiske varianter tit betragtes som gode forskellige arter. Dette gælder i høj grad også for kaktus! anm. P.B.P) *Conophytum helmutii* betragtes ofte som en form af *stephanii*. *C. helmutii* er orange blomstrende og vokser ved Eenriet ikke langt fra stephaniis område. Steve Hammet, en velanskrevet Conophytumekspert, betragter *C. helmutii* som en god art. Kig derfor efter begge navne.

Conophytum stephanii, sin lidenhed tiltrods - er ikke vanskeligere at dyrke end andre *Conophytum*. Imidlertid begynder den sjældent sin vækstsæson før i

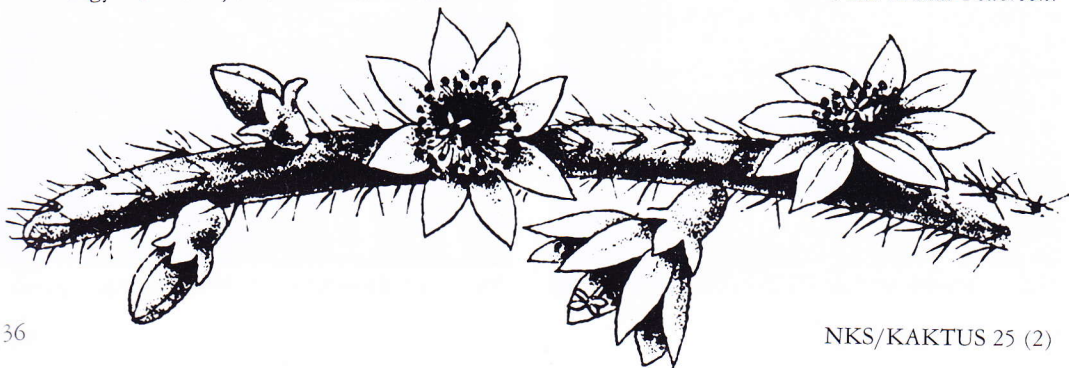

Conophytum stephanii, Foto P.B.P.

slutningen af september. Det er derfor klogt at holde den skygget i hviletiden, så den ikke tørrer op. Den har i lighed med mange andre små »vintervoksere« ikke godt af at tørre for meget ud. Helt tørt og rødderne tørrer bort, og det kan være vanskeligt at få nye rødder igen i den aktive væksttid, så forsigtig vanding i hviletiden. Når planten imidlertid er i vækst tåler og elsker den rigelig vanding.

Efterskrift: Halvskygget i Syd Afrika er ikke det samme som i Europa - her: Skandinavien. Her skal planterne have så meget lys som muligt! En lille rimelig god vandingsregel for *Conophytum*. *Conophytum* blomstrer normalt samtidig ved vækstsæsonens begyndelse. Derfor blomst - så vand! *Lithops* blomstrer ved slutningen af sin vækstsæson. Derfor blomst - stop eller nedsæt vandingen.

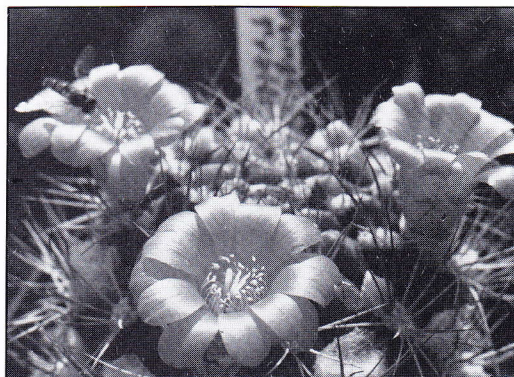
Chris Rodgerson - fordansket og bearbejdet ved
Peter Brandt Pedersen.

Skall - skall icke ... Skall ... Icke

Det med att vattna kaktusar är ett problem som alla cactophilier utmanas av och slåss med och läser om, inte bara een, utan många gånger. I olika böcker - som ger olika råd. Och så står man där ... Jo, den där (Mammillaria'n) får bara vattnas på morgonen, när det är sol, och vattnet skall ha torkat upp till kvällen. Och den där växer högt uppe i Anderna och får visst bara vatten i form av dimma hela förmiddagen och står sedan i gassande sol (*Haageocereus*). Andra säger att tiden på dagen då man vattnar inte betyder något - bara det inte kommer vattendroppar på växten, när det är full sol. Vattendropparna verkar då som brännglas och skader växten. Men det räcker inte med enbart bokligt vetande. Man måste göra sina egna erfarenheter med det mikroklimat, man kan ge sina kaktusar, vare sig det är i växthus eller på fönsterkarmen. Och det är kanske här det spännande kommer in: Dessa växter är mycket tåliga, rätt långsamma i sin utveckling och vana (det ligger nog i generna) att vänja sig vid det som för de flesta andra växterna är mer eller mindre kärva förhållanden. Vi får ju inte heller bortse ifrån att våra kaktusar faktiskt kommer från - växthus!

Vatten är en förutsättning för allt liv på jorden, alltså allt levande behöver vatten. (En människa kan bara leva 4, högst 5 dagar utan vatten.) Kaktusar och andra suckulenter kommer visserligen från det som är torra heta områden på jorden. Man här faller dock både regn och dag under vissa perioder. Regnen kommer som relativt korta men våldsamma åskskurar. Och kaktusar och andra suckulenter har vant sig vid att snabbt suga upp vatten, när det finns tillgängligt och att lagra det. Hur och när och på vilka tider och vid vilka temperaturer förbrukar och eller förlorar en växt mest vatten? I *Cactus And Succulent Journal (U.S) Vol. 61 No 4* skriver Michael David, Tucson, Arizona: Transpiration är den primära orsaken till vattenförlust från kaktusar. När deras stomata är öppna utväxlas koldioxid (CO_2) och syre (O_2) med maximal vattenförlust som följd. För att konservera vatten använder kaktusar en process som kallas »Crassula Acid Metabolism« (CAM). Med denna erhålles och upplagras CO_2 till bruk för fotosyntesen. CAM är en temperaturkänslig process. När växtens temperatur går under 18° öppnas stomata och CO_2 går in i växtens vävnader och lagras i form av en syra. Ju kallare växt, ju mera syra kan lagras (allt inom vissa gränser förstås!). Senare när det finns förutsättningar för fotosyntes (ljusintensitet, temperatur) frigöres CO_2 för bruk. (se f.ö. Otto Forum

Weingartia trollee, foto Kaj Christensen.

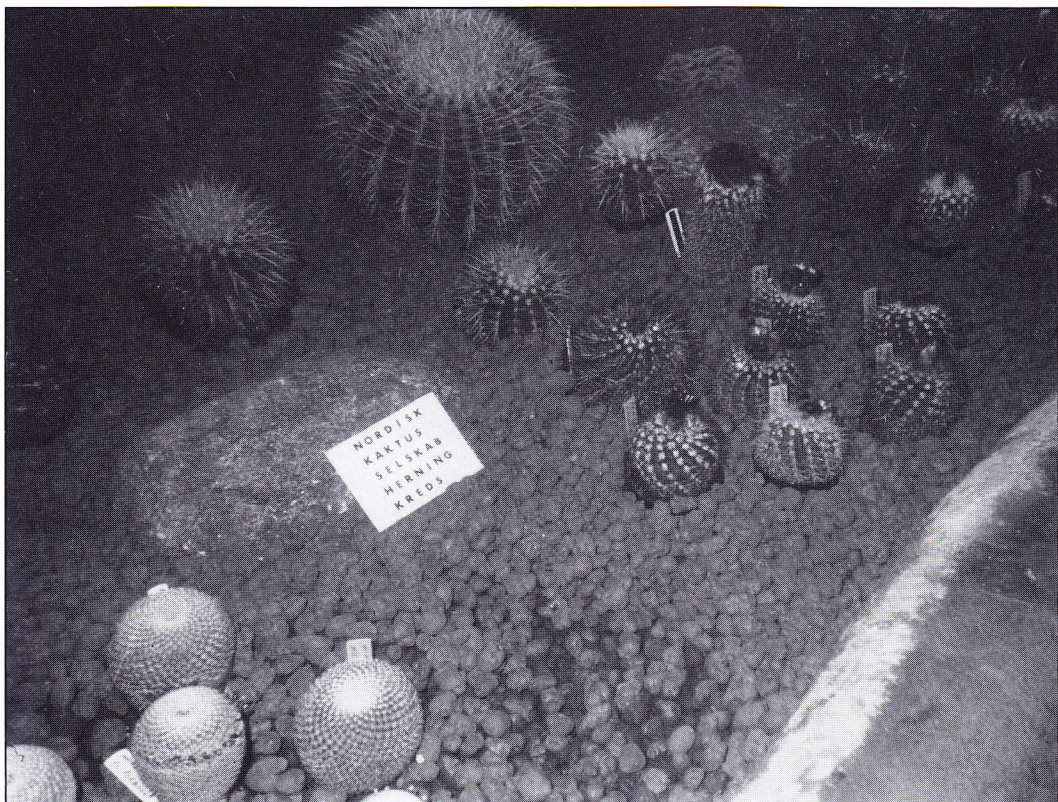
Sörensens utmärkta artikel i Kaktus nr. 1 1990 sidan 16).

Om temperaturen inte faller under 18° öppnas endast få stomata, endast litet vatten förloras, och kaktusens växt begränsas. Man skall följaktligen minska vattningen. (Denna iakttagelsen förklarar kanske att kaktusar kan överleva de heta torra sommardygnet i sina habitat). CO_2 är råmaterialet som användes i fotosyntesen för att producera de sockerarter som är bränsle för andra metaboliska processer. Kaktusar är speciella idet att deras klorofyll blir aktivt först när temperaturen är över 24° . Vi ser att de två biologiska processerna som är direkt relaterade till vattenförlust är temperatur känsliga. Maximum fotosynteseaktivitet äger rum under den varma dagtiden, maximum transpiration under den kyliga natten. Michael David skriver vidare att det är under vår och höst som dessa temperaturer är förhärskande och att det är då som kravet på vatten är som högst. Det är ju sannolikt att även vi här i Skandinavien kan uppnå dessa temperaturer vår och höst - i våra växthus eller på våra fönsterkarmar. Annars är det väl mest på sommaren vi har dem här. Det gäller alltså att ha det tillräckligt varmt om dagen och kyligt om natten ... (Och ändå nämns ju bara en skillnad på 6°). I öknen kan skillnaden på dag och natt vara 40° .

Jo, det är alltså så: Genomvattna kaktusjorden när temperaturen är 24° eller över på dagen samt 18° eller under på natten. Mellan vattningarna är en spraydusch tidigt på morgonen eller på kvällen (= dag) nog inte så dumt.

Brita Madsen
Tågvägen 6
133 44 Saltsjöbaden

VEST JYLLANDSKREDSEN

Vi starter hvert år først i april med at afholde generalforsamling hos et af medlemmerne. Dernæst holder vi møde 3-4 gange i løbet af sommeren hos forskellige medlemmer, samt tager på tur til Fyn eller Rødekro.

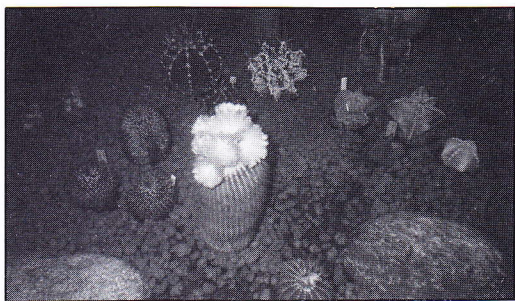
Men det er ikke så nemt at samle medlemmerne, fordi vi er så spredt, kredsens strækker sig fra Esbjerg op langs Vestkysten og til Mors. Nogle af medlemmerne er også medlemmer i Nordjyllandskreds.

De sidste to år har vi holdt et kræmmermarked på Tinghuspladsen i Herning, hvor vi har fået tilladelse til at sælge overskudsplanter. Til næste år vil vi prøve en anden by i det Vestjydske.

Desuden deltager vi i udstillinger, hvis vi ellers kan komme med uden at skulle betale den helt store leje for halplads. I 1987 havde vi en lille udstilling i Sdr. Omme i forbindelse med en messe, de forretnings-

drivende arrangerede. De viste billeder er fra denne udstilling.

*Leif Larsen
Filskovvej 30
7200 Grindsted.*

SYD- og SØNDERJYLLANDSKREDSEN

Syd- og Sønderjyllandskredsen startede i 1980 med sine aktiviteter. Vi har i øjeblikket 20 medlemmer. 3 gange om året bliver der sendt meddelelser ud til medlemmerne i form af en lille folder. Efter generalforsamlingen i januar-kvartal udsendes revideret medlemsliste med adresser og telefonnumre.

Vore aktiviteter omfatter køreture til danske og nord-tyske kaktusgartnerier, som regel 2 til 3 gange om året. Vi prøver hvert år at supplere arrangementerne op med en længere tur. I august 1988 var vi i Jesperhus Blomsterpark, og i september 1989 besøgte vi Den botaniske Have i Kiel, som nok er mere interessant for plante-liebhavere, end Jesperhus er det. I år var kredsen inviteret af Kolding Kommune til at lave en kaktusudstilling i Kolding fra 25. - 27. august.

Dette var en meget spændende opgave. Vi havde omkring 20 m² til rådighed, som vi nok fik udnyttet på en smuk måde.

Fem af medlemmerne stillede med ca. 200 planter, store og mindre, som vi placerede således, at det så ud som om de voksede i et miniature-landskab. Ved hjælp af gamle træstubbe havde vi mulighed for at

fremhæve niveau-forskellen. På to runde træplader havde vi lagt ældre numre af KAKTUS og info-foldere om kredsen.

Hvert år i december holder vi en hyggelig julekom-sammen en lørdag eftermiddag, hvor der afholdes lotteri over planter, som kredsen har købt og som medlemmer selv har medbragt, tilligemed at hver deltager medbringer en lille pakke som også bliver bortloddet.

I de næste år vil vi igen prøve at indføre åbenhus-møder, hvor vi indbyrdes kan udveksle beundringer og erfaringer.

Denne form for kontakt er i de sidste år desværre gledet ud i sandet. Men det må der jo rådes bod på. Syd- og Sønderjyllandskredsen arbejder ligeledes for at fremme interessen og kendskab til kaktus og andre sukkulenter.

*På Syd- og Sønderjyllandskredsens vegne
Rudolf Kühler*

EFTERLYSNING

Julinummeret bliver vores 25 års jubilæumsnummer. Vi takker for økonomiske bidrag, der allerede er indkommet, men skulle en og anden stadig have lyst til et stort eller lille økonomisk bidrag, så er det meget, meget velkomment.

Efterlysningen her gælder noget helt, helt andet. Vi har medlemmer over et stort geografisk område. Slesvig i syd, Island i nord og Norge og Sverige er store lande syd/nord.

Vores redaktør ville derfor blive henrykt for et par linier fra medlemmer i disse egne - især de rigtig nordlige - om de særlige problemer og forhold de har der. Det behøver ikke at være en artikel som sådan, bare et brev og nogle linier. Færøerne og Finland ville vi også frygtelig gerne høre fra. Hjælp os med at gøre jubilæumsnummeret til nummeret for os allesammen.

Peter Brandt Pedersen

P.S. Absolut sidste frist for modtagelse af indlæg til jubilæumsnummeret er d. 15.5 90. Red.

Det lønner sig

De af os, som deltog i årsmødet i 1989 oplevede et meget spændende foredrag af Henk de Looze, hvor han fortalte og viste os spændende fotografier af *Pedio-* og *Sclerocactus* i deres naturlige miljø. Sikkert et foredrag, som har skærpet nogle af deltagernes interesse for netop denne gruppe planter. Studerer man frølisterne bliver man hurtig opmærksom på, at frø af *Sclerocactus* og *Pediocactus* er forholdsvis dyrt.

Spiringsprocenten er forholdsvis lille, og kimplanternes chance for at overleve på egen rod er endnu mindre. Har man alligevel ladet hånt om disse facts og alligevel købt nogle poser frø og tilmed er så heldig (eller dygtig?) at enkelte frø spirer, er der altså tale om rimeligt sjældne og ikke mindst dyre frøplanter, som det lønner sig at pøde.

Underlag til podning er et ofte diskuteret emne, men til helt spæde planter står valget vel kun mellem arter

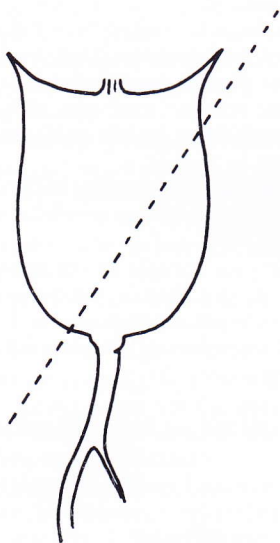

Fig. 1

Fig. 2: Netop podet *Pediocactus paradinei*.

Fig. 3: *Podemix* - få uger gamle.

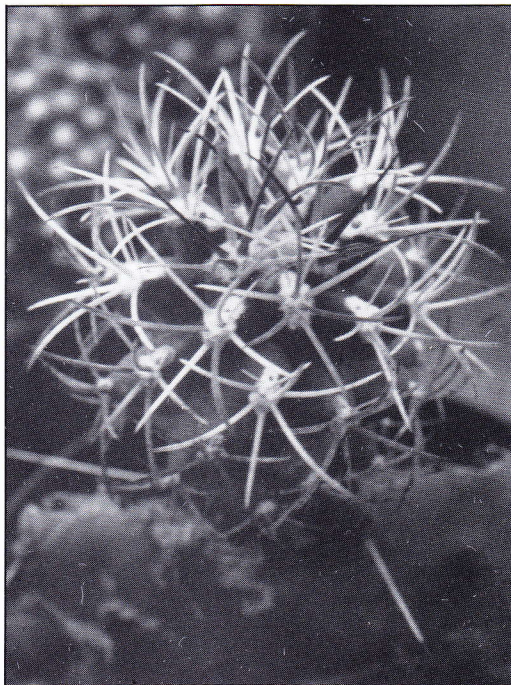

Fig. 4: »Færdiglavet« *Sclerocactus franklinii*.

af *Peireskia* og *Selenicereus*. Især tyske samlere anbefaler ofte *Peireskia*, hvilket man kan undres over, da dette underlag udover at have ubehagelige torne kræver større pleje og mere vedvarende vanding hele året, end tilfældet er med *Selenicereus*. Jeg har i mange år næsten udelukkende anvendt *Selenicereus*, og selvom dette underlag også kræver ekstra varme og en sjat vand om vinteren, er det absolut nemmere at have med at gøre.

Umiddelbart efter spiringen kan man pode de små planter, og efterhånden som man vænner sig til at håndtere kimplanterne og bliver dus med håndværket, vil man overraskes over hvor få podninger, der egentlig mislykkes. Kimplanterne skæres ned med et skarpt, sterilt barberblad som vist på fig. 1. Snittet lægges skråt for således at sikre en så stor overflade som muligt, hvilket letter sammenvoksningen samtidig med, at det er lettere at anbringe elastikken, uden at kimplanten glider af underlaget.

Da jeg ofte benytter forholdsvis høje underlag, er jeg nødt til at fastgøre elastikken ved hjælp af tape, direkte på underlaget. Dette er lidt besværligt og foretages derfor bedst ved selve klargøringen af underlagene.

Efter at kimplanten er velanbragt på underlaget, lægges elastikken over med stor forsigtighed. Denne skal kun øve et svagt tryk på den lille plante for at sikre en god sammenvoksning - et for stort tryk vil

enten ødelægge kimplanten eller få den til, i løbet af nogle timer, at smutte af underlaget. Herefter foretrækker jeg at anbringe de podede planter i et akvarium med låg, som anbringes i drivhuset. Ved hjælp af forskellige skyggeanordninger sørger jeg for, at temperaturen, hele dagen, ligger omkring 35° C. Luftfugtigheden holdes samtidig høj ved at hælde vand i bunden af akvariet. I løbet af 5-7 dage er sammenvoksningen tilendebragt, planterne kan flyttes til et skyggefuldt sted i drivhuset og elastikken kan fjernes. Da små podninger vil nu hurtig vokse sig store og i løbet af et par år, kan det være fornuftigt at pode igen på et andet underlag. *Pedio-* og *Sclerocactus* tåler frost, og det er derfor fjollet at bibeholde et underlag, som er følsomt overfor temperaturer under 10° C. Som permanent underlag kan man derfor vælge frostresistente *Opuntia*. Hvilke arter der er bedst egnede, bør man eksperimentere sig frem til, men forskellige former af *Opuntia fragilis* har vist sig at være velegnede. Jeg anvender også *Opuntia* med større skud, blot bliver disse skåret hårdt ned således, at underlaget ikke virker alt for dominerende. Den tiloversblevne del af underlaget kan man jo passende stikke, så man altid har rigeligt med underlag.

Finn Larsen

Foto: Bjarne Kjemppff

På opfordring havde vi igen den 14 - 15 oktober 1989 kaktus udstilling i Hobro sammen med Fugleforeningen. Udstillingen blev set af 1800 besøgende. Kaktusserne blev udstillet af:

*Richardt Christiansen, Aars
Johan Thiede, Aalborg*

Kaktus udstilling i Messecenteret i Aars.

Den 21 - 22 oktober på Fugleudstillingen i Aars lavede vi en ret stor udstilling af Kaktus og Sukkulenter som blev en succes med mange kaktusinteresserede ca. 3000 besøgende.

Udstillingen blev lavet og udstillet af:

*Richardt Cristiansen, Aars
Johan Thiede, Aalborg*

HVOR BLEV ENTUSIASMEN AF ?

I sidste nummer af KAKTUS (no. 1.) blev medlemmerne opfordret til at benytte diateket mere. Da vi bor lige i nærheden af diatekbestyreren, var det nemt at låne et passende antal dias, som vi havde tænkt, det også kunne have interesse for andre medlemmer i området at se. Udover fælles glæde over lysbilleder og blomstrende kaktus syntes vi, det kunne være rart at lære hinanden bedre at kende og således i sommerens løb kikke lidt til hinanden og udveksle erfaringer og interesser.

Derfor ringede vi til 16 medlemmer valgt ud fra en godt nok ældre medlemsliste fra kaktusbladet 1984. To kunne ikke træffes pr. telefon. Fem var ikke medlemmer mere - dog een var stadig interesseret og ville gerne komme alligevel. Yderligere to ville gerne komme - med kunne ikke den fastsatte aften. Af de resterende syv gav de tre tilsagn. Samme dag meldte een fra - nå, to medlemmer og eet tidligere medlem måtte vel lige gå an!

Aftenen oprandt, og hvem mødte op? Kun det tidligere medlem! Havde det ikke været for vores trofaste plantevenner helt fra Store Heddinge (55 km), havde vi siddet alene med eet (ellers hyggelig fyr) tidligere medlem.

Hvad er det galt? Er vi generte, eller er vi ved at tabe interessen?

Om vi prøver en anden gang? - det kan godt være - for dette må være en undtagelse.

Anni & Hans Dall
Lærkevej 37, 2605 Brøndby
42 96 11 47

Og mens vi er ved den manglende entusiasme!

I nr. 1 omfattede EFTERLYSNING slægterne Wilcoxia og Frailea.

Er der ingen af medlemmerne, der interesserer sig for dem?

For så vil jeg gerne høre hvorfor?

EFTERLYSNING for nævnte slægter fornyes hermed.

UD AF STARTHULLERNE!

red.

MEN sommetider eksisterer entusiasmen da heldigvis

I nr. 1 bragte vi meddelelse om ønsket om at stifte en Vestsjællandskreds, et prisværdigt initiativ af Jørgen Olesen.

Det er særdeles glædeligt hermed at kunne meddele, at VESTSJÆLLANDSKREDSSEN nu er en realitet. Når disse linier læses, har der været afholdt en stiftende generalforsamling. Hele 27 medlemmer mødte op for at deltage i det indledende møde.

Måtte vor nye kreds vokse stødt og stadigt fremover.

Det kan passende samtidig nævnes, at der holdes **ÅBENT HUS** to steder i Holbæk d. 27.05. Se meddelelser.

Red.

Digt!

En gammel mand - en olding, som I ved
som mangled' vand og kærlig pleje,
som nær var død i sin elendighed
den blev den første jeg kom til at eje.
Hvad var det der betog mig ved den gamle
- var det hans seje kamp for at bestå,
hvad var det der betog mig ved at samle
på alt i hans familie som jeg så?
Det er dog de besynderligste planter
fra sten til ørk, på livets overdrev
fra landets golde, ugæstmilde kanter
hvor næsten alting andet udeblev.

Om man fra dagens travle færden
for en tid ville stemme gejsten ned
om man en tid vil glemme verden
ved en stille ting at sysle med
da er vel disse livets børn, fra kummerlige kår,
som taler til mig næsten om tålmodighed,
og kær velkommen gave som jeg står
mig ved at være lidt tålmodig med.
Det er som om de maner til besindighed
og siger mig jeg kommer længst med snilde
og at alt hvad hånd og tanke tumler med
bedst lykkes med et roligt sind - et stille.

Jørgen Olesen
Gartner

VAD HETER MIN ECHINOCEREUS ?

Det pågår ständigt forskning inte minst inom växtriket.

På senare år tycks familjen *Cactaceae* (kaktusfamiljen) vara föremål för ett intensivt studium att döma av alla namnförändringar som skett: arter byter namn inom ett släkte, arter flyttas från ett släkte till ett annat eller försvinner helt och går upp i en närstående art. Sådana revideringar har många släkten genomgått helt nyligen: 1987 lade David Hunt sista handen vid *Mammillaria*, Valter Weskamp avslutade sitt omfattande arbete med släktet *Parodia* genom en bokutgåva samma år. I samma veva hade Edward F. Anderson sett över släktet *Thelocactus* och i undersläktet *Rhypsallidinae* (*Lepismium*, *Rhypsalis*, *Hattiora* och *Schlumbergera*) hade nya namnkombinationer bildats av Wilhelm Barthlott. Bara för att ta några exempel.

Släktet *Echinocereus*, som denna artikel skall handla om, har Nigel P. Taylor studerat ingående i många år och de rön han kommit fram till, har han delgivit i en bok (1985).

Men vidare forskning har fått honom att ändra uppfattning beträffande vissa arter. Han har tvingats göra en del namnändringar och andra omstuvningar (1989). Till detta kommer bidrag från forskare i USA (Ferguson), Västtyskland (Frank) och Lau i Mexiko under förra året. Dessa nyheter har tagits med i vidstående giltiga artnamnslista.

I följande nummer av Kaktus kommer ytterligare två listor att presenteras. Den ena översätter synonymer (ogiltiga, gamla artnamn) av *Echinocereus* och *Wilcoxia* till de nya (gångbara) artnamnen inom släktet *Echinocereus*. I den andra listan har arterna av släktet *E.* uppställts systematisk i sju sektioner med flera undergrupper.

I den alfabetiska artnamnslistan här bredvid står efter art och varietetsnamn (var.) namnet på den som först beskrev arten (på latin) och året när detta gjordes. Finns en parentes om namnet följer ytterligare ett namn med årtal, som visar att den senare kombinerat om arten från en annan art eller tillochmed från ett annat släkte än *Echinocereus*. Det här kan vara krångligt att reda ut, men med synonymlistan (publiceras senare) kan det hela redas ut.

Man kallar dessa kaktuskännare (växtforskare, biologer) för auktorer (arnamnbeskrivare eller författare). Efter auktorsnamnet i den alfabetiska listan står ett nummer inom klammer. Det anger var man kan finna arten (med varieteter) i den systematiska listan.

Vill du inte vänta till samtliga listor införts i KAKTUS, kan du genom mig beställa egna exemplar till självkostnadspris (kopiering och porto) redan i dag. Du har min adress på sidan 2 i KAKTUS.

Larseric, Arne

(Fortsättes)

ECHINOCEREUS Engelmann 1848

Alfabetisk lista

- adustus Engelmann 1848 (47)
 - var. adustus
 - var. schwarzii (Lau 1982) Taylor 1985
 - var. sharpii Taylor 1989
- barthelowanus Britton & Rose 1922 (5)
- berlandieri (Eng. 1856) FA Haage 1859 (11)
- brandegeei (Coulter 1896) Schumann 1897 (2)
- bristolii Marshall 1938 (35)
- chisoensis Marshall 1940 (40)
 - var. chisoensis
 - var. forbeanus (Oehme 1940) Taylor 1985
- chloranthus (Eng. 1856) FA Haage 1859 (20)
 - var. chloranthus
 - var. cylindricus (Eng. 1856) Taylor 1984
 - var. neocapillus Weniger 1969
 - var. rursanthus (Wen. 1969) Marsh. 1941
- cinerascens (de Candolle 1828) Lemaire 1868 (12)
 - var. cinerascens
 - var. ehrenbergii (Pfeiffer 1840) Bravo-Hollis 1974
 - var. septentrionalis Taylor 1986
 - var. tulensis (B-H 1973) Taylor 1985
- coccineus Eng. 1848 (27)
 - var. arizonicus (Rose ex Orcutt 1926) Ferguson 1989
 - var. coccineus
 - var. gurneyi (Benson 1969) Heil & Brack 1988
 - var. paucispinus (Eng. 1857) Ferg. 1989
- engelmannii (Parry ex Eng. 1852) Lem. 1868 (3)
 - var. acicularis Ben. 1969
 - var. armatus Ben. 1969
 - var. chrysocentrus (Eng. & Bigelow 1856) Rümpler 1885
 - var. engelmannii
 - var. howei Ben. 1974
 - var. munzii (Parish 1926) Pierce & Fosberg 1933

var. *nicholii* Ben. 1944
 var. *purpureus* Ben. 1969
 var. *variegatus* (Eng. & Big. 1856) Rump. 1885
enneacanthus Eng. 1848 (10)
 var. *brevispinus* (Moore 1967) Ben. 1969
 var. *enneacanthus*
fendleri (Eng. 1849) Rump. 1885 (8)
 var. *bonkeræ* (Thorber & Bonker 1932) Ben. 1944
 var. *boyce-thompsonii* (Orcutt 1926) Ben. 1944
 var. *fasciculatus* (Eng. ex Jackson 1849) Taylor 1985
 var. *fendleri*
 var. *kuenzleri* (Castetter, Pie. & Schwerin 1976) Ben. 1982
 var. *ledingii* (Peebles 1936) Taylor 1985
 var. *rectispinus* (Pee. 1936) Taylor 1985
ferreirianus Gates 1953 (6)
 var. *ferreireanus*
 var. *lindsayi* (Meyran 1975) Taylor 1985
freudenbergeri Frank 1981 (18)
grandis B. & R 1922 (35)
knippelianus Liebner 1895 (22)
 var. *knippelianus*
 var. *kruegeri* Glass & Foster 1978
lauri Frank 1978 (48)
leucanthus Taylor 1985 (43)
longisetus (Eng 1856) Lem. 1868 (19)
 var. *delaetii* (Gürke 1856) Taylor 1988
 var. *longisetus*
maritimus (Jones 1883) Sch. 1897 (4)
 var. *hancockii* (Dawson 1949) Taylor 1985
 var. *maritimus*
mombergerianus (Frank 1986) Frank 1989 (26)
nivosus G & F 1978 (17)
palmeri B & R 1922 (39)
pamanesiorum Lau 1981 (46)
papillosus Linke ex Rump. 1885 (7)
 var. *angusticeps* (Clover 1935) Marsh. 1941
 var. *papillosus*
parkeri Taylor 1988 (15)
 var. *gonzalezii* Taylor 1988
 var. *parkeri*
 var. (sine nom.) G & F 4043
pectinatus (Scheidweiler 1838) Eng. 1848 (9)
 var. *dasyacanthus* (Eng. 1848) Taylor 1984
 var. *pectinatus*
 var. *wenigeri* Ben. 1968
pensilis (Brandeggee 1904) Purpus 1908 (1)
pentalophus (de candolle 1828) Lem. 1868 (28)
 var. *leonensis* (Mathsson 1891) Taylor 1985
 var. *pentalophus*
polyacanthus Eng. 1848 (24)
 var. *densus* (Regel 1852) Taylor 1984
 var. *huitcholensis* (Weber 1904) Taylor 1988
 var. *pacificus* (Eng. 1886) Taylor 1984
 var. *polacanthus*
poselgeri (Lem. 1868) Taylor 1985 (44)
primolanathus Schwartz ex Taylor 1985 (41)
pseudoplectinatus (Tayl. 1985) Taylor 1988 (38)
pulchellus (Martius 1832) Sch 1894 (49)
 var. *pulchellus*
 var. *sharpii* Taylor 1988
 var. *weinbergii* (Weingart 1914) Taylor 1985
rayonesensis Taylor 1988 (16)
reichenbachii (Terscheck & Walpers 1843) FA Haage 1859 (42)
 var. *armatus* (Pos. 1853) Taylor 1985
 var. *baileyi* (Rose 1909) Taylor 1985
 var. *fitchii* (B & R 1922) Ben. 1969
 var. *perbellus* (B & R 1922) Ben. 1969
 var. *reichenbachii*
rigidissimus (Eng. 1885) FA Haage 1897 (37)
 var. *rigidissimus*
 var. *rubispinus* (Frank & Lau 1982) Taylor 1984
scheeri (Salm-Dyck 1850) Scheer 1856 (23)
 var. *gentryi* (Clov. 1938) Taylor 1984
 var. *koehresianus* Frank 1988
 var. *obscuriensis* Lau 1989
 var. *scheeri*
schmollii (Weing. 1931) Taylor 1985)
sciurus (K. Brand. 1904) Dams 1904 (32)
 var. *floresii* (Backeberg 1949) Taylor 1985
 var. *sciurus*
scopulorum B & R 1922 (33)
spinigemmatus Lau 1984 (29)
stoloniferus Marsh. 1938 (31)
 var. *stoloniferus*
 var. *tayopensis* (Marsh. 1956) Taylor 1985
stramineus (Eng. 1856) Rump. 1885 (13)
 var. *occidentalis* Taylor 1985
 var. *stramineus*
subinermis S-D 1856 (30)
 var. *ochoteranae* (Ortega 1928) Unger 1984
 var. *subinermis*
triglochidiatus Eng. 1848 (25)
 var. *mojavensis* (Eng. & Big. 1856) Ben. 1944
 var. *mombergerianus* Frank 1986
 var. *triglochidiatus*
viereckii Werdermann 1934 (14)
 var. *morricallii* (Riha 1975) Taylor 1985
 var. *viereckii*
viridiflorus Eng. 1848 (21)
 var. *corellii* Ben. 1969
 var. *davisii* (Houghton 1931) Marsh. 1941
 var. *viridiflorus*
websterianus Lindsay 1947 (34)
Kállor:
Bradleya 6/1988
Bradleya 7/1989
Ferguson, David: C&SJ Vol. 61 No 5
Taylor, Nigel P: The Genus Echinocereus.

EXOTICA

- DETAILHANDEL & EN-GROS-HANDEL -

EUROPAS STØRSTE UDVALG I BLANDEDE SUKKULENTER

Adenia, Adenium, Aloe, Anacampseros, Brachystelma, Bursera, Crassula, Cyphostemma, Dioscorea, Dorstenia, Euphorbia, Fockea, Haworthia, Ipomoea, Jatropha, Othonna, Pachypodium, Pelargonium, Pterodiscus, Sarcocaulon, Trichocaulon, løg og meget andet.

SPØRG EFTER GRATIS LISTE.

**Ernst Specks, Am Kloster 8, D-5140 Erkelenz-Golkrath
Vest-Tyskland, Tel.: 0 24 31 / 7 39 56, FAX: 0 24 31 / 44 95**

Åbningstider: april - sept. lørdage kl. 9 - 14; Andre tider kun efter tel. aftale!

Bog anmeldelse

LOBIVIA 1989

Deutsche Übersetzung des lateinischen
Diagnosen Lobivia 85 W. Rausch.

Sammanställt av Rainer Wahl.

Förlag: Rainer Wahl Selbstverlag, september 1989

Format: DIN A5

Innehåll: 84 sidor tysk text, ej illustrerad.

Pris: SEK 68,- inkl porto. Kan beställas från under-
tecknad (adress sid 2).

Rainer Wahls sammanställning av Walter Rauschs senaste beskrivningar i boken *Lobivia 85*, kom som en skänk från ovan. Rauschs beskrivningar har aldrig varit kända för att vara detaljerade och speciellt inte i de två böcker som hittills utkommit om släktet *Lobivia*. Givetvis finns de i latinsk form men en direkt översättning till ett mer förståeligt språk som tyska eller engelska har saknats. Herr Wall, god vän till Rausch sedan flera år, förstod att något radikalt mås-

te göras. Ideén till en kompilering av Rauschs gyttor av samlarnummer och beskrivningar tog form.

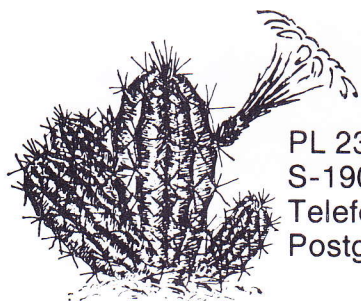
Lobivia 1989 innehåller följande:

- 39 översättningar från latin av nybeskrivna *Lobivia*, från boken *Lobivia 85*.
- Rättning av tryckfel från *Lobivia 85*
- Samlarnummer av Rauschs *Lobivia* (5-820).
- Samlarnummer sorterade efter geografisk spridning.
- Litteraturhänvisning till arter & varianter beskrivna av Rausch.
- Index.

Detta är i första hand tänkt att vara ett instrument, en hjälpreda till Rauschs stora bok om *Lobivia*, *LOBIVIA 85*. I Rainer Wahls sammanställda verk finns många intressanta data att hämta, speciellt alla samlarnummer av *Lobivia*, och det är inte ett måste att vara ägare till Rauschs bok för köpa Wahls publikation.

Släktet *Lobivia* innefattar numera, enligt Rausch, även arter inom släktena *Mediolobivia*, *Digitorebutia* m fl. (t ex *haagei*, *pygmaea*, *steinmannii* etc).

Anmelder:
Mats Nilsson

SUCKULENTA

PL 2337
S-190 70 Fjärdhundra
Telefon 0171 - 915 74
Postgiro 3 26 46 2

Vår nya plantlista kommer i April.

KARLHEINZ UHLIG

Frø - Kulturplanter - Import - Eksport
Likienstr. 5 - Postbox 1107
D-7053 KERNEN i. R.

Echinocereus chloranthus	SB 131	4,00 - 5,00
lloydii	SB 1082	4,00 - 5,00
Escobaria organensis		6,00 - 7,00
Ferocactus coloratus		35,00 - 60,00
wislizenii		85,00 - 120,00
Gymnocalycium kieslingii v. castanea		4,00
sp. n. Quines		4,00
Rebutia christinae		4,00
Rhipsalis monacantha v. samaipatan		5,00

Specialist i andre sukkulenter:

VAN DONKELAAR

Laantje 1 - NL-4251 EL Werkendam,
Holland

Postbus 15 - NL-5250 DA Werkendam
Tlf: 01835-1430

Besøg meget velkomne, undtagen om søndagen.
Frøliste sendes frit. Euphorbia- og Hoyalister
mod betaling af 5 hfl på giro 1509830.
Alle henvendelser kan ske på dansk!

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan kø-
bes ved henvendelse til

CHRISTIAN LORENTSEN

Ærtevej 12, DK-8700 Horsens.

Betaling: Check eller på Giro nr. 834 29 11.

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-18: 10 kr.
pr. nr. Følgende nr. er udsolgt: 5. årg. nr. 2,
9. årg., 13. årg., 14. årg. nr. 1.

HAR DE PRØVET

AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort
medlemsblad »Orchideen«,
der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 125.

DANSK ORCHIDE KLUB

Tornskadevej 38
8210 Århus V.

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral
søger pletter, gødning og andre ting, vi
har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-
emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også
gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

IB HOLM

Kirkebækvej 52
DK-8800 Viborg
Tlf. (06) 611805 - Giro 6600263

KAKTUS

5807

0000000430

00

JYTTE THYBO
OUSTRUP FISKERI
BINDSTOWVEJ 8 ØRRE
7400 HERNING

MÅ IKKE BØJES!

KAKTUS SUKKULENTER & SEMPERVIVUM

I mange arter

Gartner Bent Jørgensen
Vejlegårdsvej 99 - 2625 Vallensbæk
Tlf. 42 64 50 95

Planter sendes ikke!

Kaktusar!

1990 års lista med ca. 1000 olika arter.
Specialitet: Astrophytum, Parodia, Ferocactus.

Lista fås mot 2 internationale
svarskuponger eller porto

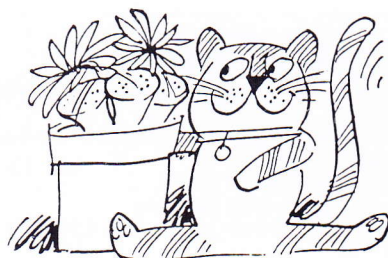
Svantes Kaktusodlingar
Järnbruksg. 7
S-662 03 Svanskog.
Sverige Tel. 0532/30473

DER KAKTEENLADEN

Jörg Köpper

Lockfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Vi har et stort udvalg i artikler til vores hobby og
et stort udvalg af kaktusbøger - også antikva-
riske. Skriv efter vores gratis postordrekatalog
og bogliste.

Indholdsfortegnelse Kaktus nr. 2, 1990

INTERNOTO - Norbert Gerloff, overs. E. Genker . . .	27
Caudexplanter (sidste afsnit)	
Per Rønkel & Allan D. Nielsen	31
Conophytum stephanii - Chris Rodgerson, overs. Peter Brandt Pedersen	36
Skall - skall icke - Brita Madsen	37
Vestjyllandskredsen - Leif Larsen	38
Syd- og Sønderjyllandskredsen - Rudolf Kühler	39
Efterlysning	40
Det lønner sig (podning) - Finn Larsen	40
Udstillingsaktivitet	
Richardt Christiansen & Johan Thiede	42
Lidt forskelligt om entusiasme	43
Vad heter min Echinocereus - Lars Eric Arne	44
Bog anmeldelse, LOBIVIA - ved Mats Nilsson	46

WHITESTONE GARDENS LTD.

Sutton - under Whitestonecliffe,
Thirsk, N. Yorks. Y07 2PZ, England

Specialist i postordrer af kaktus og andre suk-
kulenter, bøger, frø m.m. Send tre internationale
svarkuponer (post) for vor fuldt illustrerede 36
siders prislister, som indeholder verdens mest
omfattende bogliste.